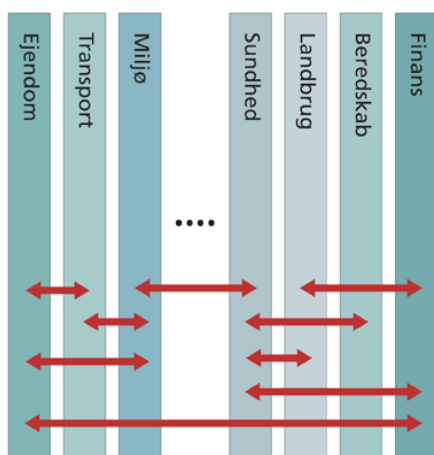

Servicefællesskabet for Geodata inviterer til en åben høring af den forståelsesramme og analysemodel til kategorisering af basisdata, der er udarbejdet af Udvalg til nytænkning vedr. basisdata

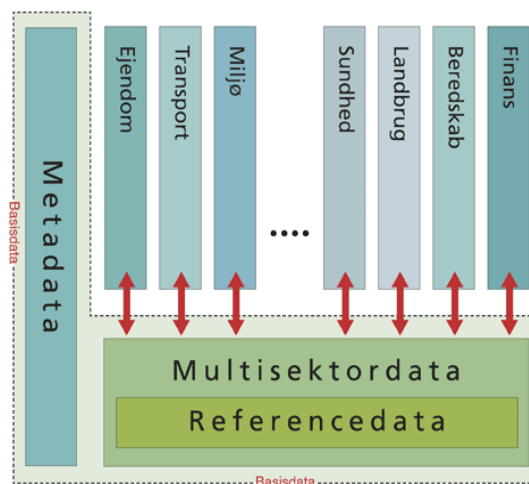
Servicefællesskabet har tiltrådt afrapporteringen fra Udvalg til nytænkning vedr. basisdata i november 2004, og fremlægger hermed resultatet af udvalgets arbejde i en åben høring.

Behovet for en moderne infrastruktur for geodata

Servicefællesskabet arbejder for at etablere en moderne infrastruktur for geodata. Målet er, at infrastrukturen for geodata bliver en integreret del af den digitale administration i Danmark. Det grundlæggende udgangspunkt er de fælles retningslinier for digital forvaltning i form af arkitektur, standarder, metoder mm., som håndteres i regi af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Figur 1. Dagens sektorsyn betyder at hver sektor administrerer ud fra data genereret ud fra egne behov og til egne systemer. Da den fysiske virkelighed jo er den samme, er der mange ukoordinerede registreringer af basale elementer som alle har brug for (fx vedr. ejendomme, bygninger, vandløb, veje, miljø og landbrug). Det giver problemer og unødige udgifter.

Figur 2. Et nyt fælles syn på de geografiske administrationsgrundlag er etableret. I dag er det muligt at skabe en fælles geografisk infrastruktur ud fra standardiserede basisdata og med ensartede relationer til de sektorspecifikke data. Basisdata omfatter som vist multisektordata med en central kerne af fælles referencedata som bærende bjælker. De udgør det fælles fundament for de sektor-specifikke data. Metadata står ved siden af med standardiserede informationer om hvilke data der findes, ligesom en "telefonbog". Rationalet er, at det som hovedregel for alle parter er bedre og billigere at være fælles om at indsamle og vedligeholde basisdata koordineret og sammenhængende – fordi vi undgår dobbelt-arbejde og pengespild og får højere kvalitet for færre penge.

Situationen i dag er til dels præget af et sektorsyn, der er udviklet i tiden før teknikken gjorde digital forvaltning mulig. Derfor er der tekniske, institutionelle og forretningsmæssige barrierer på tværs af administrative niveauer og sektorer, som er svære at overkomme uden politisk opmærksomhed. Figur 1 illustrerer de

forskelligartede relationer mellem data, der skabes og udveksles i de enkeltstående sektorer.

Geodataområdet kan tilbyde redskaber og metoder, der kan fremme digital forvaltning og medvirke til at aktuelle og fremtidige administrative omlægninger ikke medfører unødige problemer. Det kræver imidlertid et nyt helhedsorienteret syn på det datagrundlag vi administrerer ud fra. Et syn, hvor vi i langt højere grad deler basale data og informationer – det kalder vi basisdata, der er standardiserede data med ensartede snitflader til sektordataene jf. figur 2. Basisdata er de data, vi er fælles om at bruge og genbruge i forskellige sektorer og i en lang række forskellige anvendelser.

Der er enighed blandt deltagerne i Servicefællesskabet om behovet for at udmønte det nye helhedsorienterede syn på basisdata som et fælles fundament. Det er specifikationerne for de grundlæggende referencedata, der er Servicefællesskabets kerne-interesse, samt at sikre at data udveksles via netjtjenester og lignende ud fra de fælles principper for god digital forvaltning.

Arbejdet med at etablere en forståelsesramme for basisdata

Den grundlæggende forståelsesramme som figur 2 illustrerer er udviklet i regi af Servicefællesskabets "Udvalg til nytænkning vedr. basisdata" i 2004, der blev nedsat i sommeren 2003.

Udvalget har afrapporteret sit arbejde i rapporten "Basisdata – forståelsesramme og analysemodel til kategorisering af basisdata, november 2004" med følgende tre hovedemner:

- Opstilling af en definitions-mæssig forståelsesramme for basisdata, med udgangspunkt i nationale og internationale udviklingsarbejder og erfaringer (fx EU's forslag til direktiv vedrørende "Infrastructure for Spatial Information in Europe (INSPIRE)). Definitionen af en forståelsesramme for begreberne i relation til basisdata har været en forudsætning for udvalgsarbejdet, og omfatter såvel de ejendomsretslige som de teknisk/topografiske samt de administrative basisdata, hvad enten de i dag er organiseret i form af kortværker eller i form af registre.
- Udvikling af en analysemodel med principper og metoder til identifikation og udvælgelse af basisdata. Analysemodellen danner grundlag for udvælgelse og kategorisering af sektorspecifikke data samt multisektordata og herunder referencedata.

I forhold til udvælgelsen af multisektordata er opstillet en række udvælgelseskriterier:

- omfang af anvendelsen
- lovgivningsmæssige krav/internationale forpligtigelser
- behov for sammenhæng og homogenitet
- samfundsøkonomiske hensyn
- særlige politiske hensyn

I forhold til identifikation af referencedata stilles der krav til

- at referencedata skal kunne stedfæste brugerens informationer (geodætiske og geografiske referencesystemer) eller
- at referencedata skal gøre det muligt at sammenstille forskelligartede informationer (geografiske identifikationer) eller
- at referencedata skal etablere sammenhænge, der understøtter en formidlingsproces (kortinformation)

Tanken bag at anvende en analysemodel skal ses i forhold til, at basisdata ikke kan opfattes som statiske, men vil forandre sig over tid afhængig af samfundsudviklingen.

- Udpegning af konkrete basisdata, hvor det dog har været nødvendigt at foretage en afgrænsning, således at dette arbejde primært har været kon-

centreret omkring udvælgelse af referencedata. I forhold hertil er der dels opstillet en liste med forslag til **aktuelle referencedata**, dels en oversigt over de tematiske rammer for **fremtidens referencedata** samt de ansvarlige aktører.

Servicefællesskabet vil gerne have kommentarer til forståelsesramme og analysemodel til kategorisering af basisdata

Afreporteringen fra Udvalg til nytænkning vedr. basisdata kan hentes her:

[Rapport om Basisdata](#)

Hvis der er kommentarer, meninger og holdninger til de idéer og koncepter, der er udarbejdet for de 3 hovedemner:

- Forståelsesrammen for basisdata
- Analysemodellen
- Den aktuelle liste over referencedata

skal de sendes til xyz-geodata@mim.dk inden den 15. april 2005.

Der er tale om en åben høring og alle er velkomne til at give deres svar.

De indkomne høringssvar vil ikke medføre ændringer i udvalgets afreportering eller blive besvaret enkeltvis, men høringssvarene vil indgå i det videre arbejde med basisdata i Servicefællesskabet.

Offentliggørelse af høringen

Servicefællesskabet forventer at offentliggøre resultatet af høringen på denne hjemmeside.

Offentliggørelsen forventes at ske i maj.